

T.C.
ADALET BAKANLIĞI
Personel Genel Müdürlüğü

Sayı : 82084579/47/159
Konu : Hukuki Görüş Talebi

05/01/2016

TARSUS CUMHURİYET BAŞSAVCILIĞINA

İlgi : 03/03/2015 tarih ve B.03.4.CBS.0.33.50.00- B.M. 2015/1873 sayılı yazınız.

Haciz veya rehnin paraya çevrilmesi yoluyla yapılan icra takiplerinde muhafaza altına alınan araçların, alacaklı vekilinin yanında sigortalı olarak çalışan ancak muhafaza işlemini yapan icra dairesinin bulunduğu adresin dışında ikamet eden şahıslara yediemin olarak teslim edilmesinin, bu şekilde teslimi yapılan araçların sigorta yaptırılmadan karayolu ile başka yere götürülmesinin mümkün olup olmadığı hususu ile kanunen muhafazasına gerek kalmayan araçların borçlu adına, elinde özel vekâletname bulunduran ancak avukat olmayan şahıslara tesliminin mümkün olup olmadığı hususunda görüş bildirilmesi ilgi yazı ile istenilmiştir.

2004 sayılı İcra ve İflâs Kanununun “Hacze başlama müddeti” başlıklı 79 uncu maddesi “İcra dairesi talepten nihayet üç gün içinde haczi yapar. Haczolunacak mallar başka yerde ise haciz yapılmasını malların bulunduğu yerin icra dairesine hemen yazar. Bu halde hacizle ilgili şikayetler, istinabe olunan icra dairesinin tabi bulunduğu icra mahkemesince çözümlenir. Resmî sicile kayıtlı malların haczi, takibin yapıldığı icra dairesince, kaydına işletilmek suretiyle doğrudan da yapılabilir.” hükmünü,

Aynı Kanunun “Taşınırılar hakkında” başlıklı 88 inci maddesinin ikinci fıkrası “Diğer taşınır mallar, masrafi peşinen alacaklıdan alınarak muhafaza altına alınır. Alacaklı muvafakat ederse, istenildiği zaman verilmek şartıyla, muvakkaten borçlu yedinde veya üçüncü şahıs nezdinde bırakılabilir. Üçüncü şahsın elinde bulunan taşınır mallar haczedildiğinde, üçüncü şahsın kabulü hâlinde üçüncü şahsa yediemin olarak bırakılır. Mallar satış mahalline getirilmediği takdirde muhafaza altına alınabilir veya yediemin değişikliği yapılabilir.” hükmünü amirdir.

Yargıtay Hukuk Genel Kurulunun ekli 2007/12-601 E. 2007/695 K. sayılı 03.10.2007 tarihli, 2007/12-166 E. 2007/197 K. sayılı 11.04.2007 tarihli kararlarında icra müdürlüklerinin birer adli memur olup, yaptıkları işlemlerin de adli işlem olduğu, Yargıtay 12 nci Hukuk Dairesinin ekli 2013/6616 E. 2013/13294 K. sayılı 08.04.2013 tarihli kararında da, icra dairesinin cebri artırma, karar ve işlemlerinin adli işlem sayıldığı yönünde karar verildiği anlaşılmaktadır.

Yine yerleşik Yargıtay kararlarına göre, “talimat yazısının içerik olarak genel nitelikte değil de belirli bir malın haczi veya işlemin yapılması şeklinde istinabe olunan icra dairesinin yeni bir karar almasını gerektirmeyecek şekilde nokta işlem yapılmasını içeriyor ise bu işlem ile ilgili şikâyetin istinabe eden icra dairesinin bulunduğu yer icra mahkemesine yapılması gerektiği” hususu anlaşılmaktadır.

Mevzuat ve Yargıtay kararları birlikte değerlendirildiğinde;

* Bu evrak elektronik imza ile imzalanmış ve DYS üzerinden gönderilmiştir. Fiziki olarak ayrıca gönderilmeyecektir.

1) Muhafazadaki araçların, genel nitelikli talimata istinaden mahcuzu muhafaza altına alan icra dairesinin yetki alanı dışında ikamet eden üçüncü şahıslara yediemin olarak teslim edilmesinin uygun olmayacağı düşünülmekle birlikte, icra dairesinin talep konusuna ilişkin işlemlerinin şikayet yoluyla yargıya intikal etmesi halinde yargı makamlarının vereceği kararın esas alınması gerektiği,

2) Hukuken muhafazasına gerek kalmayan araçların borçluya teslimi işleminin ise adli işlem sayılmayacağı ve aracın borçlu yerine vekâletnamede özel yetkisi bulunan avukat olmayan şahıslara teslim edilebileceği ancak bu konuda karar verme yetkisinin icra müdürlüğünde olduğu ayrıca icra dairesinin talep konusuna ilişkin işlemlerinin şikayet yoluyla yargıya intikal etmesi halinde yargı makamlarının vereceği kararın esas alınması gerektiği,

3) Muhafazadaki araçların, mahcuzu muhafaza altına alan icra dairesinin yetki alanı dışında ikamet eden üçüncü şahıslara yediemin olarak teslim edilmemesi konusu mevzuat çalışmalarında değerlendirilmek üzere not edildiği,

Bilgi edinilmesi ile keyfiyetin Tarsus İcra Hukuk Mahkemesine bildirilmesini rica ederim.

Ek : 3

* Bu evrak elektronik imza ile imzalanmış ve DYS üzerinden gönderilmiştir. Fiziki olarak ayrıca gönderilmeyecektir.

Vekaletler Cad. No:6 Bakanlıklar 06659 ANKARA

Telefon No: (0 312) 414 62 27 Faks No: (0 312) 425 40 75

e-posta: pgnm@adalet.gov.tr İnternet Adresi : www.adalet.gov.tr

Ayrıntılı bilgi için irtibat: A. AKPINAR

Şube Müdürü

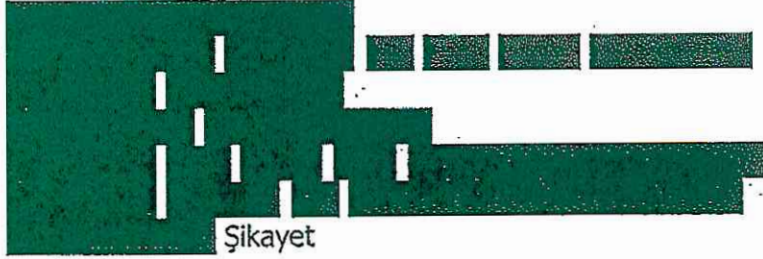
Telefon No:(0 312) 414 62 27

T.C.
YARGITAY
Hukuk Genel Kurulu

ESAS NO : 2007/12-166
KARAR NO : 2007/197

YARGITAY İLAMI

Taraflar arasındaki "şikayet" davasından dolayı yapılan yargılama sonunda; İstanbul 11.İcra Hukuk Mahkemesince "karar verilmesine yer olmadığına" dair verilen 06.12.2005 gün ve 2005/1333-1865 sayılı kararın incelenmesi taraf vekilleri tarafından istenilmesi üzerine, Yargıtay 12. Hukuk Dairesinin 06.03.2006 gün ve 2006/1544-4318 sayılı ilamı ile ; (...İcra Müdürlüğünce verilmiş bir karardan daha sonra kendiliğinden dönülerek, ilk kararın aksine olan ikinci bir karar verilemez. Bu husus şikayete konu edildiği takdirde Hakim denetiminden geçerek sonuçta doğru olan kararın onaylanması halinde İcra Müdürünün rücu kararı sonuca etkili olmayacağından bu eksiklik Dairemiz süregelen içtihatlarından da açıklandığı üzere bozma nedeni yapılmamaktadır. Bu durumda Mahkemece İcra Müdürünün şikayete konu kararının esaslı incelenerek oluşacak sonuca göre bir karar vermek gerekirken konusu kalmayan şikayet hakkında karar verilmesine yer olmadığına şeklinde karar verilmesi isabetsiz olduğundan mahkeme kararının bozulması gerekmiştir...) gerekçesiyle bozularak dosya yerine geri çevrilmekle,yeniden yapılan yargılama sonunda, mahkemece önceki kararda direnilmiştir.

TEMYİZ EDEN: Davalı vekili

HUKUK GENEL KURULU KARARI

Hukuk Genel Kurulunca incelenerek direnme kararının süresinde temyiz edildiği anlaşıldıktan ve dosyadaki kağıtlar okunduktan sonra gereği görüldü:

İstek, icra müdürlüğü işlemini şikâyetle ilişkindir.

İstanbul 10.İcra Müdürlüğünün 2005/1956 sayılı dosyasında; alacaklı banka tarafından dava dışı borçlu Elbak A.Ş. aleyhine 08.06.2005 tarihinde ipoteğin paraya çevrilmesi yoluyla takibe girilmiş; alacaklı vekilinin talebi üzerine icra müdürlüğünce 16.06.2005 günlü karar gereği Kayseri-Melikgazi İcra Müdürlüğüne yazılan talimat üzerine 28.07.2005 tarihli haciz tutanağı düzenlenmiştir. Ardından borçlunun hacze konu fabrikasının kiracısı durumundaki şikayetçi şirket vekilince 01.08.2005 günü talepte bulunularak 16.06.2005 tarihli müdürlük kararının düzeltilmesi istenmiştir.

İcra Müdürlüğü, 16.06.2005 tarihli kararını, üçüncü kişi durumundaki şikayetçinin bu talebi üzerine eldeki şikayetin yapıldığı gün -01.08.2005 tarihinde- kendiliğinden değiştirmiş; verdiği yeni kararı ise "yeniden düzenleme" şeklinde adlandırmıştır.

Şikayetçi üçüncü kişi durumundaki şirket vekili 01.08.2005 tarihli şikayetinde de İcra müdürlüğünün 16.06.2005 tarihli kararının ve bu karara dayanılarak yazılan talimatın iptalini istemiştir.

İcra mahkemesi; şikayete konu 16.06.2005 tarihli müdürlük kararının icra müdürlüğünce geri alınarak yerine 01.08.2005 tarihli kararın verildiği, şikayetin konusuz kaldığı gerekçesiyle "konusu kalmayan şikayet hakkında karar verilmesine yer olmadığına" karar vermiştir.

Taraf vekillerinin temyizi üzerine Özel Dairece; İcra Müdürlüğünce verilmiş bir karardan daha sonra kendiliğinden dönülerek, ilk kararın aksine olan ikinci bir karar verilemeyeceği; bu hususun şikayete konu edildiği takdirde Hakim denetiminden geçerek sonuçta doğru olan kararın onaylanması halinde İcra Müdürünün rücu kararı sonuca etkili olmayacağından bu eksikliğin bozma nedeni yapılmadığı, bu

durumda Mahkemece İcra Müdürünün şikayete konu kararının esası incelenerek oluşacak sonuca göre bir karar vermek gerektiği, gerekçesiyle karar bozulmuştur.

Mahkeme aynı gerekçeyle önceki kararında direnmiş; hükmü karşı taraf/banka vekili temyiz etmiştir. Hukuk Genel Kurulu önüne gelen uyuşmazlık; İcra Müdürlüğünce verilmiş bir karardan daha sonra kendiliğinden dönülerek, ilk kararın aksine olan ikinci bir karar verilmesinin mümkün olup, olmadığı noktasında toplanmaktadır.

İlkin belirtmekte yarar vardır ki, icra dairelerinin sorumlu amiri durumundaki icra müdürlükleri icra işlerinde birinci derecede görevlidir ve yaptıkları işlemlerin bazılarında hiçbir takdir yetkisi yokken, bazı işlemlerinde ise takdir yetkisi tanınmıştır. Takdir yetkisi tanınan hallerde takdir yetkisini kullanırken, ilgililerin menfaatini en iyi şekilde gözetmek zorundadır. Ayrıca, kanunların, tüzüklerin ve yönetmeliklerin kendisine verdiği görevleri yapıp yapmama konusunda serbestiye sahip olmayıp; kendisine yapılan her talep hakkında olumlu veya olumsuz bir işlemde bulunmak; karar vermek zorundadır. Yine, süreye tab işleri süresinde, olmayanları da uygun bir sürede yapmak zorundadır.

Hemen burada belirtmelidir ki, icra müdürlükleri birer adli memur olup, yaptıkları işlemler de "adli işlem"dir ve icra müdürlüklerince tutulan tutanaklar alenilik özelliği taşıdığı gibi ispat gücüne de sahiptir. Kısacası, icra müdürlüklerince tutulan tutanaklar aksi sabit oluncaya kadar geçerlidir. İcra daireleri icra hakimliklerinin daimi gözetimi ve denetimi altında olup, işlemlerine karşı icra hakimliklerine şikayet yoluna başvurulur. Şikayet, icra dairelerinin icra hukukuna aykırı olan ve hadiseye uygun bulunmayan işlemlerinin iptali ve düzeltilmesini veya yerine getirilmeyen veya sebepsiz sürüncemede bırakılan bir hakkın yerine getirilmesini sağlamak için kabul edilmiş bir kanun yoludur.

Açıklandığı üzere, adli işlem niteliğindeki icra müdürlüğü işlem ve kararlarına karşı İcra ve İflas Kanunu'muz şikayet kurumunu düzenlenmiş ve müdürlük kararlarının değiştirilme ya da iptalini şikayet yoluyla başvuru halinde İcra Hakimliğinin kararıyla olanaklı kılmiştir.

Durum bu olunca, icra müdürlüklerinin verdikleri kararlardan kendiliklerinden dönerek yeni bir karar vermeleri kural olarak mümkün olmayıp; mahkemenin buna ilişkin direnme gerekçesi yerinde değildir.

Ne var ki, somut olayda, eldeki şikayet başvurusundan önce aynı şikayetçi tarafından yapılan diğer bir şikayet üzerine İcra Hakimliğince icra müdürlüğünün son verdiği eldeki şikayete de konu 01.08.2005 tarihli karar usul ve yasaya uygun bulunarak şikayetin reddedildiği ; bozma üzerine de mahkemece verilen direnme kararının yine aynı gün Hukuk Genel Kurulu önüne gelerek incelenen 2007/12-231 esas sayılı dosyasında yapılan temyiz incelemesi sonucu şikayetin reddine ilişkin kararın onandığı, dolayısıyla eldeki şikayet başvurusu hakkında verilmiş bir icra hakimliği kararı mevcut olmakla eldeki şikayetin bu nedenle konusuz kaldığı anlaşılmıştır.

Şu durumda, mahkemece verilen "konusu kalmayan şikayet hakkında karar verilmesine yer olmadığına" ilişkin direnme kararı bu değişik gerekçeyle sonucu itibarıyla doğrudur.

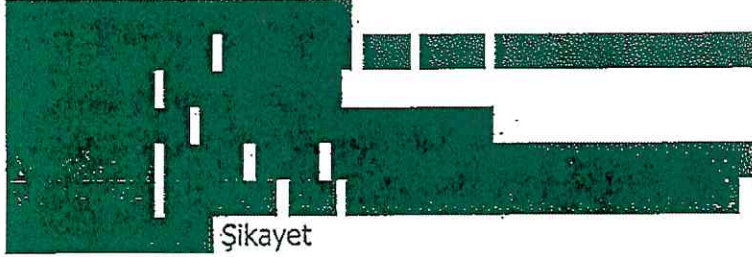
Sonucu itibarıyla doğru bulunan direnme kararının açıklanan değişik gerekçeyle onanması gerekmiştir.

S O N U Ç : Davalı vekilinin temyiz itirazlarının reddi ile, direnme kararının yukarıda açıklanan değişik gerekçe ve nedenlerle **ONANMASINA**, gerekli ilam harcı peşin alındığından başkaca harç alınmasına yer olmadığına 11.04.2007 gününde oybirliği ile karar verildi.

**T.C.
YARGITAY
Hukuk Genel Kurulu**

**ESAS NO : 2007/12-601
KARAR NO : 2007/695**

YARGITAY İLAMI

Taraflar arasındaki "şikayet" davasından dolayı yapılan yargılama sonunda; İstanbul 11.İcra Hukuk Mahkemesince konusu kalmayan şikayet hakkında karar verilmesine yer olmadığına dair verilen 15.11.2005 gün ve 2005/1339-1743 sayılı kararın incelenmesi taraf vekillerince istenilmesi üzerine, Yargıtay 12.Hukuk Dairesinin 06.03.2006 gün ve 2006/1545-4317 sayılı ilamı ile; (...İcra Müdürlüğünce verilmiş bir karardan daha sonra kendiliğinden dönülerek, ilk kararın aksine olan ikinci bir karar verilemez. Bu husus şikayete konu edildiği takdirde Hakim denetiminden geçerek sonuçta doğru olan kararın onaylanması halinde İcra Müdürünün rucu kararı sonuca etkili olmayacağından bu eksiklik Dairemiz süregelen içtihatlarından da açıklandığı üzere bozma nedeni yapılmamaktadır. Bu durumda Mahkemece İcra Müdürünün şikayete konu kararının esaslı incelenerek oluşacak sonuca göre bir karar vermek gerekirken konusu kalmayan şikayet hakkında karar verilmesine yer olmadığına şeklinde karar verilmesi isabetsiz olduğundan mahkeme kararının bozulması gerekmiştir....) gerekçesiyle bozularak dosya yerine geri çevrilmekle, yeniden yapılan yargılama sonunda, mahkemece önceki kararda direnilmiştir.

TEMYİZ EDEN : Karşı taraf /alacaklı banka vekili

HUKUK GENEL KURULU KARARI

Hukuk Genel Kurulunca incelenerek direnme kararının süresinde temyiz edildiği anlaşıldıktan ve dosyadaki kağıtlar okunduktan sonra gereği görüldü:

İstek, icra müdürlüğü işlemini şikâyetine ilişkindir.

İstanbul 10.İcra Müdürlüğünün 2005/1956 sayılı dosyasında; alacaklı banka tarafından şikayetçi/borçlu Elbak A.Ş. aleyhine 08.06.2005 tarihinde ipoteğin paraya çevrilmesi yoluyla takibe girilmiş; alacaklı vekilinin talebi üzerine icra müdürlüğünce 16.06.2005 günlü karar gereği Kayseri-Melikgazi İcra Müdürlüğüne yazılan talimat üzerine 28.07.2005 tarihli haciz tutanağı düzenlenmiştir. Ardından borçlunun hacze konu fabrikasının kiracısı durumundaki şirket vekilince 01.08.2005 günü talepte bulunularak 16.06.2005 tarihli müdürlük kararının düzeltilmesi istenmiştir.

İcra Müdürlüğü, 16.06.2005 tarihli kararını, üçüncü kişinin bu talebi üzerine eldeki şikayetin yapıldığı gün -01.08.2005 tarihinde- kendiliğinden değiştirmiş; verdiği yeni kararı ise "yeniden düzenleme" şeklinde adlandırmıştır.

Şikayetçi/borçlu Elbak A.Ş eldeki şikayetinde; icra müdürlüğünün 16.06.2005 tarihli kararının ve bu karara dayanılarak yazılan talimatın iptalini istemiştir.

İcra mahkemesi; şikayete konu 16.06.2005 tarihli müdürlük kararının icra müdürlüğünce geri alınarak yerine 01.08.2005 tarihli kararın verildiği, şikayetin konusuz kaldığı gerekçesiyle "konusu kalmayan şikayet hakkında karar verilmesine yer olmadığına" karar vermiştir.

Taraf vekillerinin temyizi üzerine Özel Dairece; İcra Müdürlüğünce verilmiş bir karardan daha sonra kendiliğinden dönülerek, ilk kararın aksine olan ikinci bir karar verilemeyeceği; bu hususun şikayete konu edildiği takdirde Hakim denetiminden geçerek sonuçta doğru olan kararın onaylanması halinde İcra Müdürünün rucu kararı sonuca etkili olmayacağından bu eksikliğin bozma nedeni yapılmadığı, bu durumda Mahkemece İcra Müdürünün şikayete konu kararının esaslı incelenerek oluşacak sonuca göre

bir karar vermek gerektiği, gerekçesiyle karar bozulmuştur.

Mahkeme aynı gerekçeyle önceki kararında direnmiş; hükmü karşı taraf/banka vekili temyiz etmiştir. Hukuk Genel Kurulu önüne gelen uyuşmazlık; İcra Müdürlüğünce verilmiş bir karardan daha sonra kendiliğinden dönülerek, ilk kararın aksine olan ikinci bir karar verilmesinin mümkün olup, olmadığı noktasında toplanmaktadır.

İcra dairelerinin sorumlu amiri durumundaki icra müdürlükleri icra işlerinde birinci derecede görevlidir ve yaptıkları işlemlerin bazılarında hiçbir takdir yetkisi yokken, bazı işlemlerinde ise takdir yetkisi tanınmıştır. Takdir yetkisi tanınan hallerde takdir yetkisini kullanırken, ilgililerin menfaatinin en iyi şekilde gözetmek zorundadır. Ayrıca, kanunların, tüzüklerin ve yönetmeliklerin kendisine verdiği görevleri yapıp yapmama konusunda serbestiye sahip olmayıp; kendisine yapılan her talep hakkında olumlu veya olumsuz bir işlemde bulunmak; karar vermek zorundadır. Yine, süreye tabi işleri süresinde, olmayanları da uygun bir sürede yapmak zorundadır.

İcra müdürlükleri birer adli memur olup, yaptıkları işlemler de "adli işlem"dir ve icra müdürlüklerince tutulan tutanaklar alenilik özelliği taşıdığı gibi ispat gücüne de sahiptir. Kısacası, icra müdürlüklerince tutulan tutanaklar aksi sabit oluncaya kadar geçerlidir. İcra daireleri icra hakimliklerinin daimi gözetimi ve denetimi altında olup, işlemlerine karşı icra hakimliklerine şikayet yoluna başvurulur. Şikayet, icra dairelerinin icra hukukuna aykırı olan ve hadiseye uygun bulunmayan işlemlerinin iptali ve düzeltilmesini veya yerine getirilmeyen veya sebepsiz sürüncemede bırakılan bir hakkın yerine getirilmesini sağlamalı için kabul edilmiş bir kanun yoludur.

Açıklandığı üzere, adli işlem niteliğindeki icra müdürlüğü işlem ve kararlarına karşı İcra ve İflas Kanunu şikayet kurumunu düzenlenmiş ve müdürlük kararlarının değiştirilme ya da iptalini şikayet yoluyla başvuru halinde İcra Hakimliğinin kararıyla olanaklı kılmalıdır.

Durum bu olunca, icra müdürlüklerinin verdikleri kararlardan kendiliklerinden dönerek yeni bir karar vermeleri kural olarak mümkün olmayıp; mahkemenin buna ilişkin direnme gerekçesi yerinde değildir.

Nitekim, bu ilke aynı müdürlük kararlarının şikayeti ile ilgili olarak verilen Hukuk Genel Kurulu'nun 11.04.2007 gün ve 2007/12-166 esas-2007/197 karar, 11.04.2007 gün ve 2007/12-231 esas, 2007/196 karar sayılı ilamlarına da vurgulanmıştır.

Açıklanan nedenlerle, Hukuk Genel Kurulu'nca da benimsenen Özel Daire bozma kararına uyulmak gerekirken, önceki kararda direnilmesi usul ve yasaya aykırıdır. Bu nedenle direnme kararı bozulmalıdır.

S O N U Ç : Karşı taraf alacaklı banka vekilinin temyiz itirazlarının kabulü ile, direnme kararının Özel Daire bozma kararında ve yukarıda gösterilen nedenlerden dolayı H.U.M.K.nun 429.maddesi gereğince **BOZULMASINA**, istek halinde temyiz peşin harcının geri verilmesine 03.10.2007 gününde, oybirliği ile karar verildi.

T.C.
YARGITAY
12. Hukuk Dairesi

TÜRK MİLLETİ ADINA
YARGITAY İLAMI

ESAS NO : 2013/6616
KARAR NO : 2013/13294

Yukarıda tarih ve numarası yazılı mahkeme kararının müddeti içinde temyizen tetkiki şikayetçi tarafından istenmesi üzerine bu işle ilgili dosya mahallinden daireye gönderilmiş olup, dava dosyası için Tetkik Hakimi M.Murat Madranefe tarafından düzenlenen rapor dinlendikten ve dosya içerisindeki tüm belgeler okunup incelendikten sonra işin gereği görüşülüp düşünüldü :

1136 Sayılı Avukatlık Kanunun 35. maddesi hükmüne göre adli işlemler ve takipler ancak baroda kayıtlı avukatlar eli ile yürütülebilir. İcra Dairelerinde yapılan ihale bir adli işlem ise de ihalede pey ileri sürülmesi adli bir işlem değildir. Dolayısıyla ihaleye Türk Borçlar Kanunu'na göre düzenlenen vekaletname ile bir başkası adına katılabilmek mümkündür ve bu vekilin avukat olması zorunluluğu yoktur.

Somut olayda taşınmaz hissedarı olan şahsın ihaleye katılmak üzere vekalet verdiği kişinin ihaleye katılıp pey sürme isteminin satış memurunca reddedilmesi isabetsiz olup bu durum ihaleye katılımın azalması sonucunu doğurmuş ve zarar unsuru da meydana gelmiştir.

O halde mahkemece yukarıda yazılı nedenlerle şikayetin kabulü ile taşınmazlara ilişkin ihalelerin feshine karar verilmesi gerekirken yazılı gerekçelerle reddi yönünde hüküm kurulması isabetsizdir.

SONUÇ : Şikayetçinin temyiz itirazlarının kabulü ile mahkeme kararının yukarıda yazılı nedenlerle İİK. 366 ve HÜMK.'nun 428. maddeleri uyarınca (BOZULMASINA), ilamın tebliğinden itibaren 10 gün içinde karar düzeltme yolu açık olmak üzere, 08.04.2013 gününde oybirliğiyle karar verildi.